XI. évfolyam, 10. szám.
1955. március 10.

Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

NYILATKOZIK AZ ÚJ FRANCIA MINISZTERELNÖK

DULLES

FAURE

(Vasvári Anna rajza)

Faure: Az elődeim nyomdokain kívánok haladni...

Aki szószerint vette

— Mi történt magával, hogy már két hete nem jár be a hivatalba?

— A KIK azt mondta, hogy huszonnégy órán belül megcsinálja a plafont és gondoltam, addig tartom!

Kár az izgalomért

— Ne izgassa magát, ráérünk még vele...

— Ne izgassa magát, most már úgyis elkéstünk!

BESZÉLJÜNK A HATÁRIDŐRŐL!

Tudod mi a „határidő"?
Egyszerű ez: mit kitolnak.
„Holnap, holnap" — így
mondják ma.
„Holnapután" — mondják holnap.

Kitolják a határidőt
Tegnap éppen úgy, mint másnap,
Búsan bólogat az ügyfél:
„Ezt nevezik kitolásnak!"

Mit a cipész májusnak mond,
Abból nyilván október lesz,
S kész a cipőd decemberre,
Hogyha idejében perlesz.

Talán törvényt kéne hozni
Az adott szó érdekében,
S lépjen életbe e törvény
Lehetőleg még ezévben,

Ez a végső határidő!
S jöjjön közbe ez, az, bármi,
Határidőt ez időn túl
Ne lehessen prolongálni,

Határidő-bonyodalom

— Még nincs kész? Hiszen három héttel ezelőttre ígérték!

— Na látja! Miért nem jött érte akkor?

Már az ókorban is megesett

— Felséges fáraó, a piramist felépítjük két hét alatt!

— Felséges fáraó, egy kis határidő-meghosszabbítást kérek!

— Mennyit?

— Legkésőbb százhetven év múlva meglesz.

Egy rövidlátó ember kalandja

— Na, ezeket a nagybetűket csak el tudja olvasni?
— Hogyne kérem. 1956. december 4.
— Helyes. Akkorra lesz kész a szemüvege...

(Toncz—Gergely)

NAGY NAPOK – KIS TÖRTÉNETEK

(Kéry Gyula: „A magyar szabadságharc történetének napi krónikája" című 1899-ben megjelent könyvéből)

Egy pozsonyi kancsal úr kérdezé gróf Széchenyi Istvántól, hogy állanak jelenleg bizonyos megye dolgai?

— *Amint ön látja!* — válaszolta Széchenyi,

★

Pesten ma az ellenzéki körben a népgyűlésen teendő indítványok megbeszélése céljából nyilvános előértekezlet volt. Irinyi a bizottság nevében itt mutatta be először a 12 pont szövegezését. Lendvay a Körből hazakísérte Petőfit, aki így szólt hozzá:

— *No, az én szegény Juliskám ugyan csak unhatja magát.*

— *Miért?* — kérdezte Lendvay.

— *Mert egész nap egyedül hagyom otthon. Ma pedig még az éjszaka se lesz nyugalma, mert valami kavarog a fejemben s addig el nem oltom a mécset, míg le nem írtam. Olyan dalt írok, hogy meg fog mozdulni az egész ország, még ezek a komisz pesti németek is.*

Ezen az éjszakán született meg a Nemzeti Dal.

★

Kokárdák és zászlók. Egy Váci utcai kereskedő összesen már 12 000 darab kokárdát és 200 zászlót adott el. A háromszínű szalagból egészen kifogytak kereskedőink. Most rendelnek ismét nagy mennyiséget még a kétszínűek számára is. *(Idézet a Pesti Divatlap március 21-i számából.)*

★

Komáromban a 12 pontot Perczel Mór terjesztette a megye közgyűlése elé, mely azt egyhangúlag elfogadta. Este fáklyás-zenével tisztelték meg a hírhozót és beszéddel üdvözölték. Ez alkalommal a szónok e szójátékkal fejezte be üdvözletét:

— *Ha mindezt megvalósítod óh Perczel, az örökkévalóságot túléled egy perczczel.*

Amikor Irinyi a 12 pont azonnali életbeléptetését követelte, hosszabb, izgatott vita indult meg. Voltak többen, kivált a korosabbak közül, akik nem tartották illdomosnak, hogy a népgyűlés elfogadott határozatát az ifjúság ilyen röviden megváltoztassa.

Ebben az értelemben szólalt fel Klauzál is, aki értesülvén a történtekről, a Pilvaxba sietett, nehogy valami meggondolatlan lépésre ragadtassa magát az ifjúság.

Erre Sükei Károly, egy jónevű író, aki abban a szervi hibában leledzett, hogy hebegve beszélt, odaüt az asztalra:

— Nagyon szépen, nagyon okosan beszélt Klauzál polgártárs, de olyan időket élünk, hogy nem kell az okos emberek tanácsára hallgatni.

★

Kérték Petőfit, hogy olvassa fel a versét.

— Majd holnap!

A költő egyik barátja: Szikra Ferenc jurátus, azonban véletlenül megpillantja a költemény kezdő sorát, mely imigyen hangzott:

Rajta magyar, most vagy s...

— Barátom — szólt a költőhöz Szikra —, előbb talpra kell állítani a magyart, aztán: rajta!

Petőfi, aki máskor éppenséggel nem szívesen fogadta az avatlanok efféle megjegyzéseit, most nem vette zokon a jóakaratú kritikát, hanem mosolyogva fordult Szikrához:

— Igazad van. A verset még az éjjel útmutatásod szerint kikorrigálom.

★

Vachot Imre írja a Pesti Divatlapban: „Csak már e helyett a miniszter szó helyett más valami becsületesebb szót tudnánk alkotni. Nem jobb volna-e a népember, népválasztott, honvezér, ügyér, vagy honboldogító szó?

Kép a bangkoki értekezletről

Sziámi ikrek.

Miért esett február végén annyi hó?

— Gyorsan, gyorsan, havazzunk, mert fel kell használnunk az idei keretet!

Egy vicces ember feljegyzései:
DIVAT A „MIKRO"

E szépfekvésű Budapesten
Van számos hangversenyterem,
Tavasztájt valamennyi mikro
Barázdás hangversenyt terem.

A garázda mikrobarázda
Úr lett immár a szíveken,
Uralkodik, mint mikro-Néró
Mikrobarázda-hiveken.

Mikrobarázdát billeget ma
Az is, kinek a füle bot,
A mikrot szomjas füllel issza
Unoka s öreg szüle ott.

A mikrobarázdába minden
Teremtett lényt berántanak,
Falusi kultúrtermek táján
Mikrobarázdát szántanak.

S befejezvén e mikro-verset,
Mikro-terembe ballagok,
Hol a szárnyaló dallamoktól
Egy szemhunyást nem alhatok.

Ha Wagner közben diskurálnak,
Csupáncsak azt veszem zokon
És lepisszegem, összevonva
Mikrobarázdás homlokom.

(g. m.)

Női dolgok! XV.

— Jaj de édes a sapkád, engedd meg, hogy felpróbáljam...

(Vasvári Anna rajza)

STELLA ADORJÁN:

Vissza a tömegekhez!

1.

A Vajmiért Vállalat igazgatói szobájában egy vörhenyes fiatal ember az asztalt verte és egy idősebb, bajúszos férfiú némán, csüggedten hallgatta. Az igazgató és a titkárja. Az igazgató volt a csüggedt hallgató és a titkár csapdosta az asztalt. Hízelegve gorombáskodott:

— Borzalmasan viselkedsz! Egyik baklövést a másik után csinálod! Hiába vagy zseniális, hiába vagy a szakma legjobb koponyája, a végén le fogsz bukni!

Pironkodva hallgatta Letenye igazgató a szörnyű sértéseket.

— Igazad van, Miskám, de mondd, mit csináljak?!

Miska, aki nem hiába érdemelte ki a vállalatnál „azöregleója" becenevet, gúnyosan felkacagott.

— Hogy mit csinálj? Elszakadtál a tömegektől, tehát szakadj vissza a tömegekhez! A vállalatnál senki sem szeret, mert nem törődsz az emberekkel! Nem állsz szóba senkivel, nem érdekel, ki nősül, ki válik, kinek születik gyereke, kinek akad öröme, búbánata...

2.

Itt abbahagyjuk a párbeszédet és a történet perdülése érdekében átsétálunk egy másik szobába, ahol egy őszbecsavarodott középkorú férfiú izgatottan vitatkozott egy fiatal nővel, ahelyett, hogy diktált volna neki. Ugyanis a fiatal nő duplaindigóra töltött írógép előtt ült és még arra is el volt készülve, hogy írnia kell. Szerencsére erre nem került a sor, mert a férfiú szájából olyan mondat hangzott el, ami egyáltalán nem kívánkozott megörökítésre:

— Én csak annyit mondok Mancika, hogy ha a fene fenét eszik, akkor se jövök be kedden! Legrosszabb esetben elkérem magam az öregtől.

— És mit fog mondani neki?

— Mindent, csak nem az igazat! Azt mégsem árulhatom el, hogy egész nap anyagért kell szaladgálnom a városban, a feleségem Buksi-gépéhez.

Izgatottan szaladgált a kis szobában. Aztán egyszerre megtorpant:

— Megvan! A legsablonosabb, a legtipikusabb, újkeletű szóval a „legsematikusabb" kifogással fogok élni: az anyósom temetésére kérek egynapos kimaradási engedélyt.

— De hiszen...

— Csak annyit mondok, hogy meghalt az anyósom, ez pedig igaz. Több, mint tíz esztendeje! Az öreg majd gépiesen kezet nyújt és ezzel az ügy el van intézve...

3.

— ...kinek akad öröme, kinek búbánata...

Erre a végszóra kopogtatott be a szomorú vő az igazgató szobájába.

— Mit óhajt kartárs? — kérdezte az igazgató a tekintélyének megfelelő zordsággal.

— Igazgató kartárs, családi gyász ért... Szegény anyósom. Kedden lesz a temetés, rengeteg futkosás...

Leó ránézett a főnökére, ez megértette a szigorú pillantást, kezetnyújtott a mélységesen megrendült beosztottnak és így szólt:

— Nyugodjék meg a sors kifürkészhetetlen akaratában... Kedden nem kell bejönnie kartárs...

Kartárs arra gondolt, mennyi civakodás várja kedden az anyagbeszerzés körül, egy száraz könnycseppet morzsolt szét a szeme szögletén és olyan méltóságteljes gyászpompával vonult kifelé, mint egy temetési ló.

Ebben a pillanatban az igazgatót nyakonragadta valami különös érzés. A zseniális ember, a szakma legjobb koponyája látnoki erővel érezte meg a nagy pillanatot: most kell megfogadni a jó titkár tanácsát, most kell egyszerre ledobni a rideg ábrázatot és helyébe felölteni a melegszívű főnök hatásos álarcát.

— Megálljon, kedves kartárs — kiáltott a távozó után. — Jöjjön vissza egy percre.

Színpadi gesztussal nyújtotta ki mindkét kezét és megilletődve mondotta:

— Magam is résztveszek a vállalat nevében a megboldogult végtisztességén. Kérem, értesítsen hétfőn a temetés helyéről és időpontjáról...

A kedves kartárs gyászos arca mintha még jobban elborult volna erre a magas kitüntetésre.

4.

— Nagy voltál!

Csak ennyit mondott a jó titkár.

Az igazgatót fellelkesítette az alulról jövő magasztalás.

— Virágot is küldünk az öregasszony koporsójára! Esetleg a vállalat nevében szónokolok is a temetésen.

— Azt már nem! Ne tegyük elbizakodottá a dolgozóinkat. Menj ki a temetésre, helyezd el a koszorút. Óriási gesztus. Mindenki megtudja a vállalatnál, visszanyered a népszerűségedet...

Jó titkár volt, imádta a közhelyeket. Gyorsan hozzátette:

— Futótűzként fog elterjedni, hogy nem szakadtál el a tömegektől...

5.

Magányos férfi gubbasztott a kis eszpresszó sarkában. Földöntúli bánat árnyékolta az arcát. Vajon kit gyászolt? Önmagát siratta! A kedves kartárs így töprengett:

— Hogy lehet ebből kimászni? Megmondani az igazat? Ez az igazgatót is nevetségessé tenné, sohasem bocsátaná meg. Azt hazudni, hogy vidéken lesz a végtisztesség? Autója van, képes oda is elzarándokolni! Mennyivel egyszerűbb volna, ha még élne a drága jó anyós... Hiszen akkor meg lehetne...

Lidércnyomásban eltöltött hétvége után hétfőn kiment a köztemetőbe és érdeklődött a keddi temetések adatairól. Fellélegzett, amikor megtudta, hogy özvegy Kalács Jánosnét délután négy órakor helyezik örök nyugalomra, élt 89 évet.

6.

A legszélső halottasház előtt néhány ember lézengett. Ismerősei, barátai alig akadtak özvegy Kalács Jánosnénak. Egy-két távoli rokon szipákolt a házbeli öregasszonyok között, akik ájtatosan hallgatták a rövid szertartást. Már folyt a ceremónia, amikor előgördült a Vajmiért hatalmas kocsija. Magasztos tartással szállt ki belőle a jó igazgató és jó titkárja. Utóbbi terebélyes koszorút cipelt, lila szalagján ott díszelgett aranyló betűkkel: „NYUGODJ BÉKÉBEN! A VAJMIÉRT VÁLLALAT IGAZGATÓSÁGA ÉS DOLGOZÓI."

A jó titkár elhelyezte a szerény koporsó lábánál a zörgő koszorút, a jó igazgató kenetteljesen leemelte a kalapját, vigyázzba merevedett, mint az őrtálló katona, majd visszatért a kijárat elé. Ott roskadozott hangtalan kétségbeesésben a gyászoló kartárs, özvegy Kalács Jánosné újdonsült veje.

— Miért nem megy be a koporsó mellé? — kérdezte az igazgató a környezethez illő suttogó hangon.

— Fájdalom, nem voltam jóba az anyósommal. Halála napjáig neheztelt rám... talán meg tetszik érteni...

Az igazgató megértette.

7.

Felfelé a jóság lejtőjén nincs megállás. Az igazgató intett a titkárnak:

— Vigyük be őt is autón.

Hátra ültette a gyászoló kartársat a titkár mellé, őmaga kiült a sofőr mellé, részben, hogy mutassa házigazda mivoltát, részben, mert ez a legkényelmesebb ülés a kocsiban. A rövid úton hazafelé nem beszélgettek, csak csendesen sóhajtoztak, a helyzetnek megfelelő komorsággal. A kartárs megilletődötten töprengett:

— Azért nem rossz fiú a mi gazdánk. Eljött egy idegen öregasszony temetésére. És milyen nemesen viselkedett. Félreismertük ezt a derék embert. Nem is fogom többé kijátszani ilyen olcsó trükkökkel, legföljebb munkaidő után megyek fonalat szerezni.

Amikor jelentős kézszorítással elbúcsúztak egymástól, az igazgató újból feltette a lemezt:

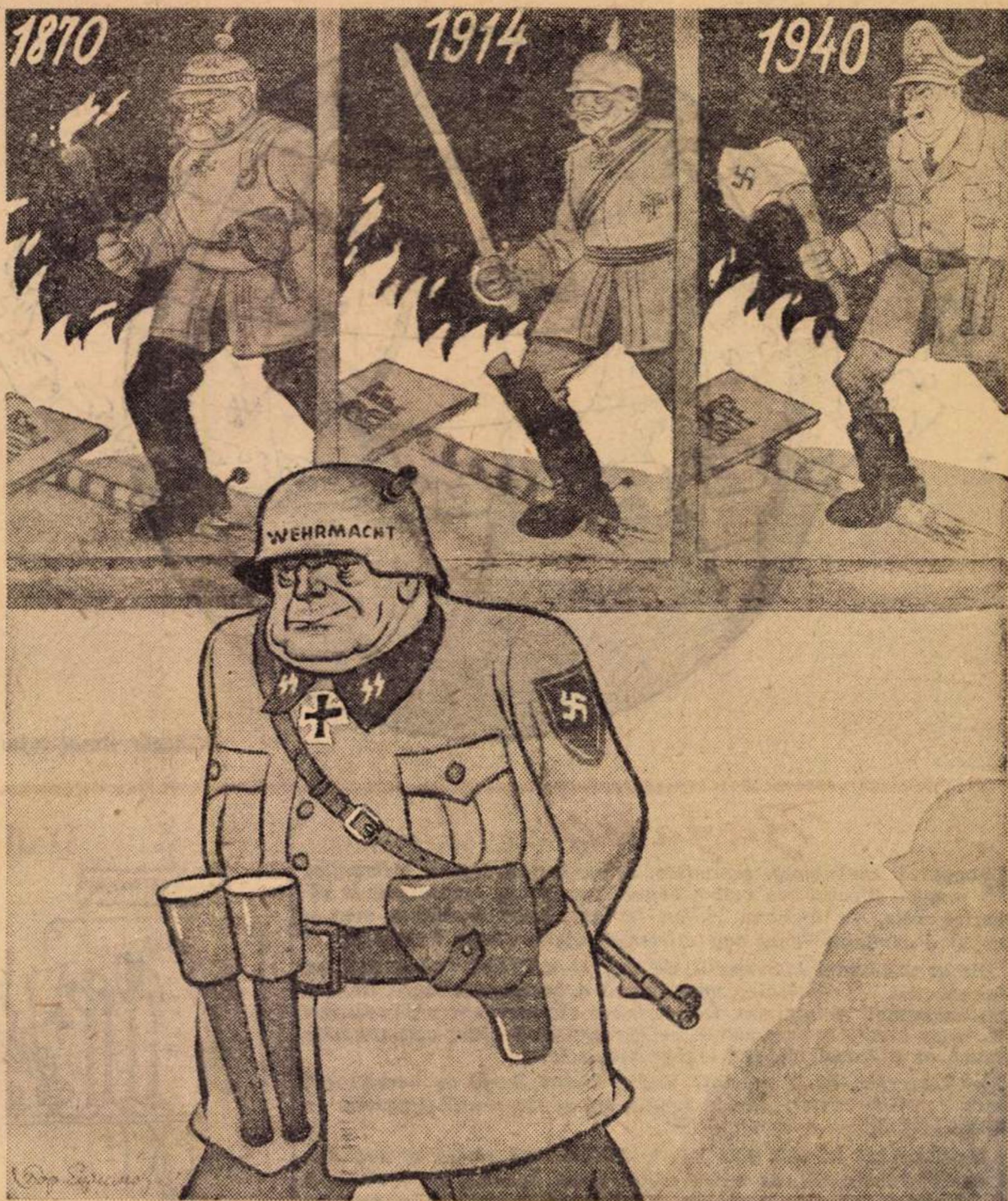
— Igen, eljöttem, mert részt akarok venni a munkatársaim búbánatában és örömében...

A kartárs mélyen meghajolt és gyalogosan folytatta az útját.

— Igazi jóbarát! — gondolta most már magában. — Megérdemli, hogy ne csak az ilyen szomorú aktusokra invitáljuk. Júliusban házassági évforduló lesz nálunk, meghívom, hadd vegyen részt az örömünkben is...

Vidáman fütyörészve szedte a lépteit. Aki látta, el sem hitte volna róla, hogy éppen egy családtagjának a temetéséről jön...

MEGNYUGTATÓ!

— Őseimre fogadom: Franciaország irányában a legbékésebb szándékaink vannak.

(Jefimov rajza a moszkvai Krokodilból)

Bachnov és Kosztyukovszkij:

ÉVSZAKOK

Nyári illat árad a szobába,
madár dala tölti be a kertet...
Fontos kérdést tárgyal a tanács ma,
az utakról dönt egy értekezlet.
Résztvevői egyre egyet fújnak:
új arcot kell adni minden útnak,
rajta, fogjunk frissen a munkába —
és a feladatot átruházzák
az új „útjavító bizottságra".

Telt az idő és egy hétből hét lett,
már a terminusok mind lejártak,
de a bizottság az mit se végzett.
híre sincsen az útjavításnak.
Gyorsan ellenőröket jelöltek
(lustáinkra, hej, rossz idők járnak)
s elnevezték az új bizottságot
„Az országútjavító bizottság
munkáját vizsgáló bizottságnak".

Ősz varázsa bűvöli a tájat,
kerge szellő leveleket kerget,
az utakon semmit sem csinálnak...
újra összeül az értekezlet.
És mivel a vizsgálóbizottság
csődöt mondott, megalakítják ott:
„az országútjavító bizottság
munkáját kivizsgáló bizottság
létszámát vizsgáló bizottságot".

Ezt a témát nem boncoltuk volna,
ám ideje már tisztázni végre,
mért bíznak mindent bizottságokra,
mért jön annyi sóhivatal létre?
Kissé félünk — mondjuk is ki bátran —
hogy ha versünk napvilágot látott,
még megalakítják a tanácsban:
„az országútjavító bizotts´g
munkáját kivizsgáló bizottság
létszámát kivizsgáló bizottságról
írt verset vizsgáló bizottságot".

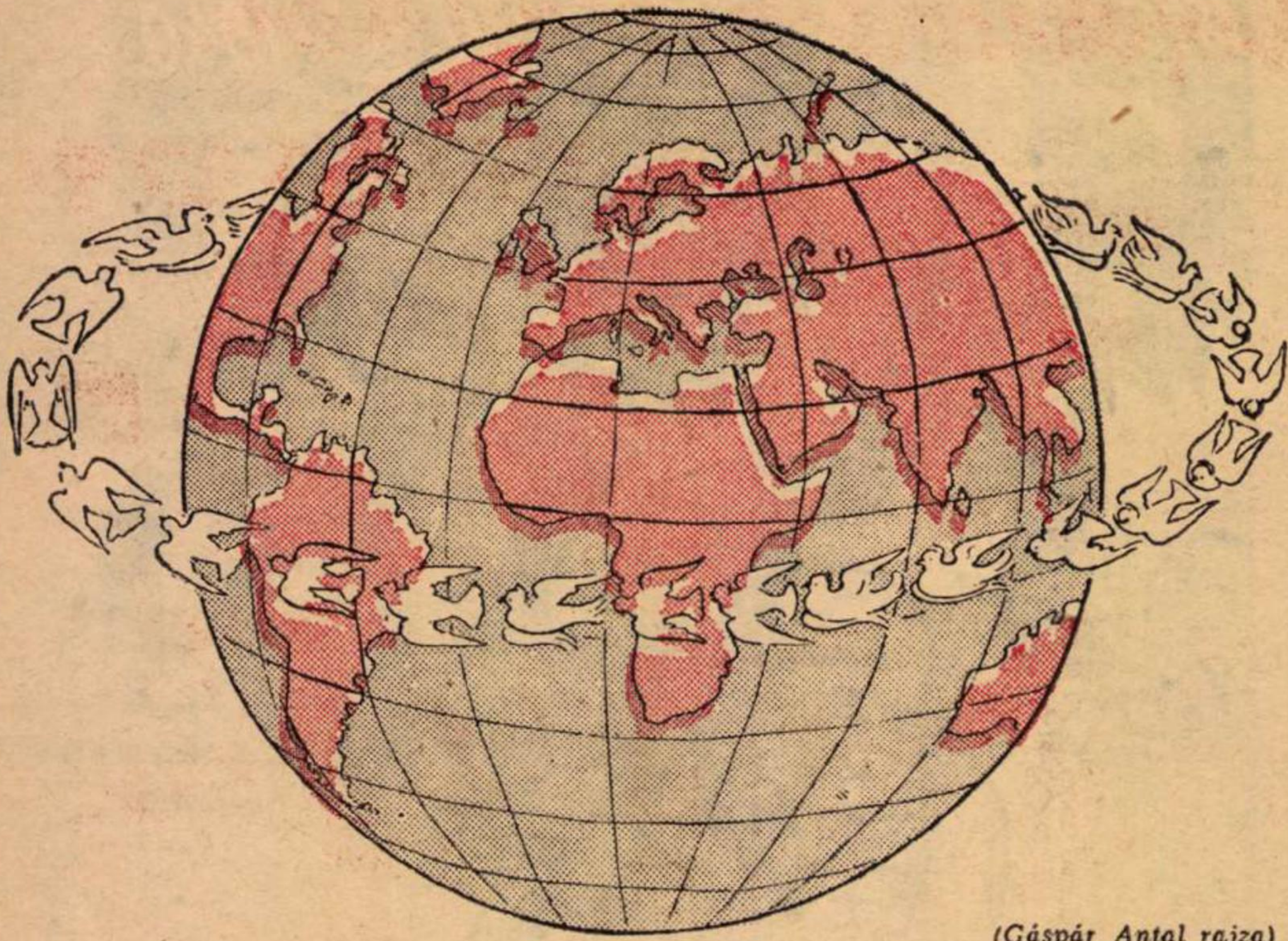
(Pető Miklós fordítása)

HÁROM SZOVJET MŰVÉSZVENDÉGÜNK

Igor Bezrodnij, Sztálin-díjas hegedűművész — **Tatjana Nyikolajeva,** Sztálin-díjas zongoraművésznő — **P. U. Brovka,** Sztálin-díjas író

ÚJ EGYENLÍTŐ

(Gáspár Antal rajza)

Külföldi Szemle

Tilos a csók a torinói mozikban

Az egyik torinói moziban egy fiatal pár a nézőtéren a szokottnál is jobban megfeledkezett a filmről és olyan önfeledten csókolózott, hogy észre sem vette a közönség egy részének hangos tiltakozását. A tiltakozásból vita, a vitából verekedés lett, s három embert kórházba kellett szállítani. Eredmény: a rendőrség betiltotta a csókot valamennyi torinói moziban. Négytagú csók-ellenőrző járőrök vizsgálják azóta a mozikat. Az egyik moziból egyetlen előadás alatt 35 bűnöző párt vezettek ki. Ahol a tettenkapás nem sikerült, ott a férfi arcán árulkodó rúzsnyomok tettek hasztalanná minden tagadást. A büntetés a törvényszegés szenvedélyességének fokától függ. Súlyos esetben börtön jár. A torinói fiatalság hevesen tiltakozik, s már felhívta a rendőrség figyelmét arra, hogy tél van, a parkokban nem lehet csókolózni, a moziban való csókolózás a meghűléses betegségek elleni küzdelem egyik láncszeme. A rendőrség viszont azt állítja, hogy a moziban az emberek a vásznon kívánnak csókolózó párokat látni, s nem maguk körül. Külföldi példákra is hivatkoznak: Pakisztánban is büntetendő cselekedet a mozi-csók, Fülöp-szigeteken pedig börtönbüntetés jár érte. A torinói lakosság abban reménykedik, hogy a közelgő tavasz némi enyhülést hoz a vitába.

„1954 legjobb történetei"

Rövidesen könyv jelenik meg Amerikában a fenti címmel. Mindenféle mulatságos és elképesztő történeteket gyűjtenek össze. A könyv munkatársai a legkülönfélébb módszerekkel gyűjtik a könyvhöz az anyagot. Az egyik story-gyűjtő szerint nem nehéz ráakadni a legfantasztikusabb történetekre: „Választás volt, s ez módfelett megkönnyítette a dolgomat. Csak elő kell venni akármelyik jelölt választási ígéreteit. Ennél fantasztikusabbat, nevettetőbbet kitalálni sem lehetne!"

Ami elhanyagolható

Mint a Daily Herald jelenti, Alfred Broughton dr. munkáspárti képviselő kérdést intézett az élelmezésügyi miniszterhez, hogy megvizsgálják-e a japán halkonzerveket, mivel hír szerint a tavalyi hidrogénbombarobbanás után fogott és a japán konzervipar által feldolgozott halak között rádióaktív sugárzástól fertőzöttek is vannak. Az élelmezésügyi miniszter megnyugtató választ adott: „Az a veszély, amely a fogyasztókat fenyegeti, elhanyagolható." Elképzelhető, hogy milyen nyugodtan kezdenek falatozni a japán tonhalkonzervből azok, akik most megtudták, hogy csak elhanyagolható veszély fenyegeti őket.

Kis hírek

A LEGFŐBB ÉRTÉK A KUTYA... A Daily Telegraph panaszkodik, hogy a Cruft-kutyakiállításról hazatérő kutyák az edinburghi expresszen elfoglalták az üléseket, miközben emberek álltak a folyosón.

MIBE KERÜL EGY VASUTI ÁLLOMÁS? Öt forgalomból kiment vasúti állomást árvereztek el Franciaországban. Mint kiderült, 195 000 frankért már jó vasúti állomást lehet kapni, de akinek 600 000 frankja van erre a célra, az már olyan vasúti állomást kaphat, hogy megnyalja utána mind a tíz ujját.

AZ ÁLDOZATKÉSZ FÉRJ. Egy Sheila Buelow nevű fiatal hollywoodi filmszinésznőt elválasztották a férjétől, aki, mint kiderült, a következőképpen indokolta meg hűtlenségét feleségének: „Ahhoz, hogy igazán szinésznő légy, szenvedned kell, mint minden igazi művésznek."

F. L.

Bagatell

Magyarul: csekélység, semmiség, szóra sem érdemes. Valamikor nagyon divatos szó volt a bagatell, még egy eszpresszót is elneveztek róla, de újabban ritkán hallani, azért lepődtem meg a multkor a vonaton, hogy egy útitársam olyan sűrűn használja.

Ez az utitársam kistermetű, de nagyszemöldökű ember volt, az ablaknál ült és látszólag nem figyelt a beszélgetésünkre, amit a szomszédommal folytattam. De mikor a szomszédom eldicsekedett vele, hogy tavaly megoperálták és kivettek a beléből egy tizcentis darabot, az ablaknál ülő kis ember megszólalt:

— Tiz centi, az is valami? Tudja kérem, hogy az emberi bél hossza harminc méter. Ahhoz képest mi a tiz centi? Bagatell — mondta és felhúzta a szemöldökét.

Nem sokkal később egy másik útitárs tért vissza a kabinba, aki az étkezőben volt, és mikor átjött egyik kocsiból a másikba, a szél lekapta a kalapját és elvitte. Mind sajnálkoztunk rajta, csak az ablaknál ülő alak jegyezte meg fölényesen:

— Elvitte a szél a kalapját. No és?... Bagatell. Majd vesz egy másikat.

A vonat a Duna mellett robogott és valaki megszólalt:

— Milyen széles itt a Duna

— Ez magának széles? — hangzott megint az ablak felől. — — Látná a Nilust! Az igen, az széles. A Duna? Ugyan kérem. Bagatell.

És ez így ment végig, akármiről volt szó, minden bagatell volt. Hévizfürdő? Bagatell. Anatole France? Bagatell.

Már mind undorodtunk tőle, mikor a mellette ülő asszony fiacskája vizet ivott egy bögréből és néhány csepp a kisember cipőjére hullott. Azt látták volna, milyen dühbe gurult! A szemöldöke felcsúszott a homloka közepére, és szidta az asszonyt a gyerekkel együtt:

— Micsoda dolog ez kérem, leönteni a cipőmet! Hallatlan! Így nevelik ma a gyerekeket!

De ezt már nem tudtam szó nélkül hallgatni és rászóltam:

— Ugyan kérem, hogy lehet egy ilyen bagatell dolgon ennyire mérgelődni. Majd megszárad a cipő. Meg se látszik rajta.

— Ez magának bagatell? — förmedt most már rám a kisember. — Tudja, hogy ez a legfinomabb bokszbőr és ilyet ma nem is lehet kapni? De persze, magának bagatell, mert a más cipőjéről van szó. Node mit is lehet várni ma az emberektől? Nincs bennük semmi együttérzés — mondta és dühösen hátat forditott. Kinézett az ablakon és többet nem szólt egész úton.

Erős a gyanúm, hogy magában bagatellnek minősített.

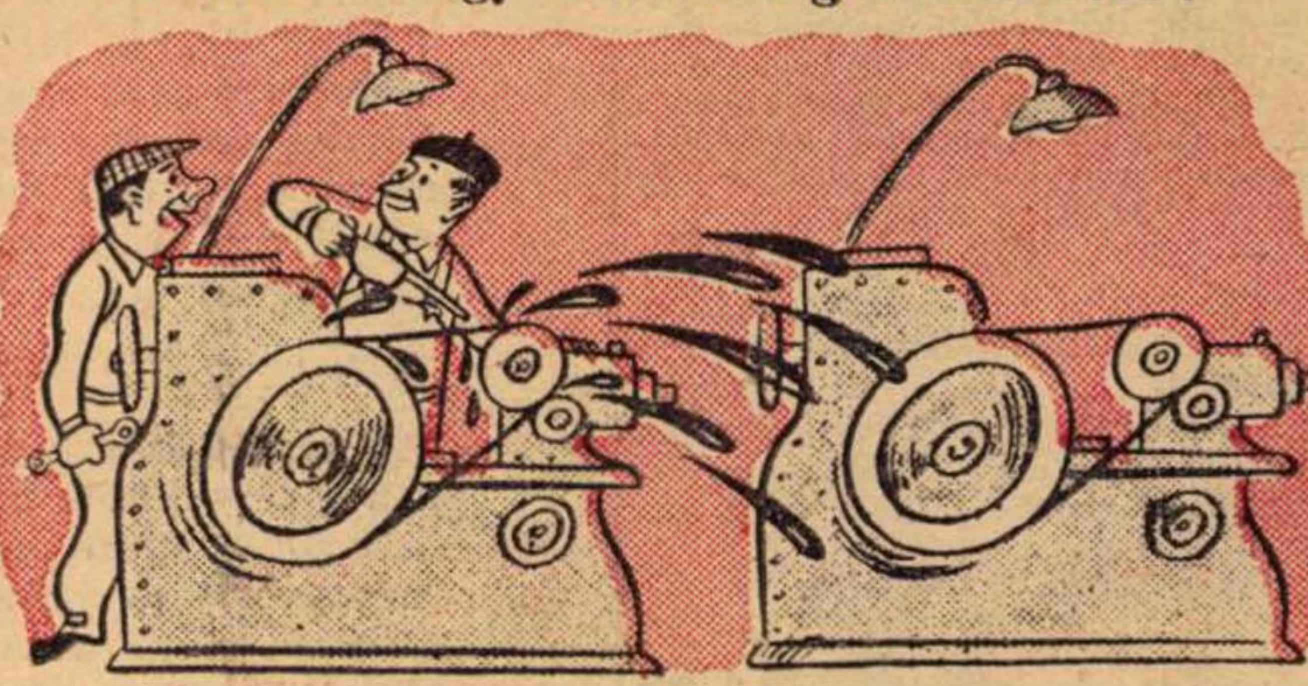
Balázs Sándor

Halló, itt Lipcse!

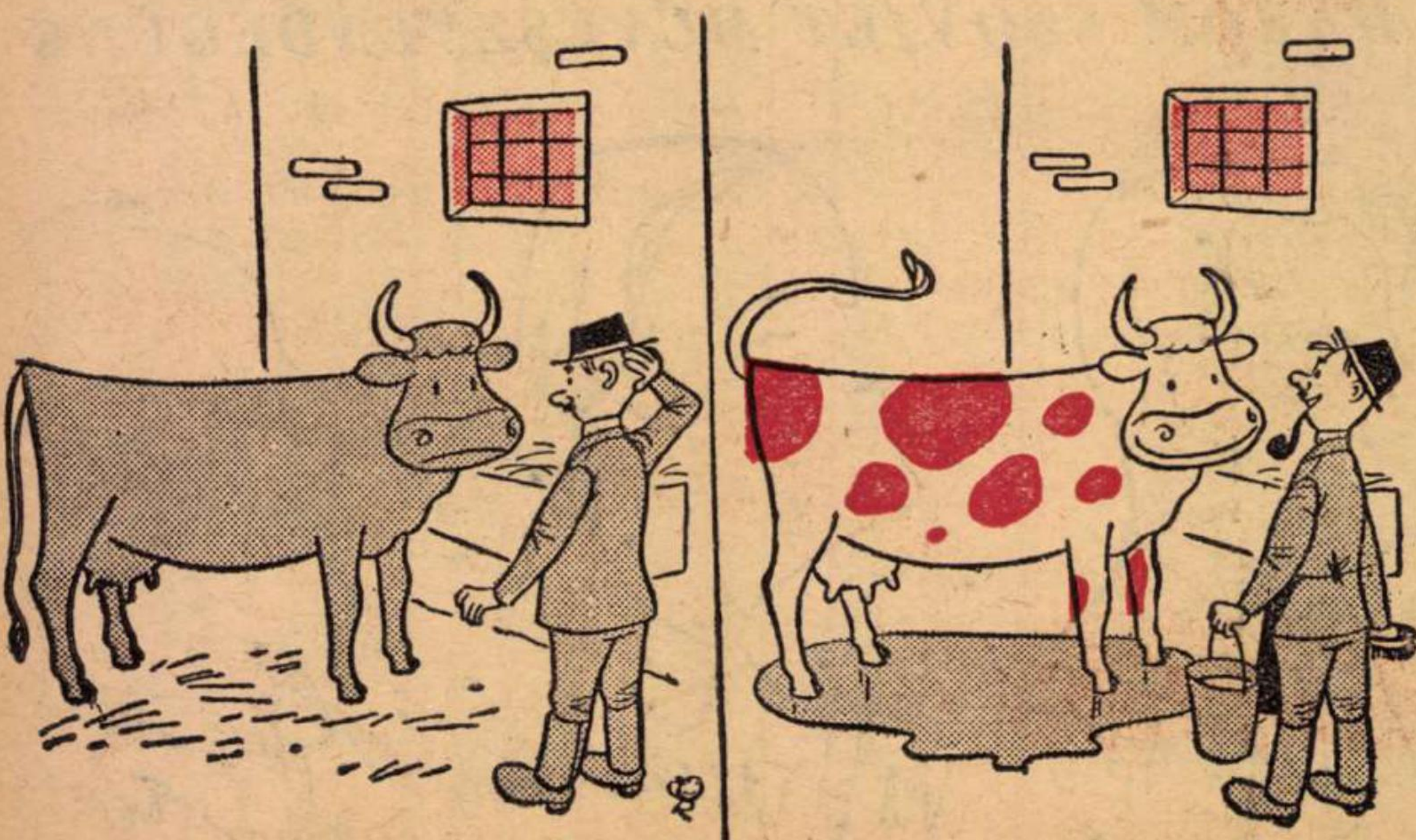
— Johann Schmidt üzeni családjának: Édes anyukám, kint vagyunk a vásáron, minden nagyon szép... Nem jutok szóhoz, mert tele van a szám mustáros debrecenivel...

Pazarlás vagy önköltségcsökkentés?

— Gratulálok az „újításodhoz"! A másikat már nem is kell olajozni...

Riska csodálatos változása

Új állatgondozó érkezett.

Így akar kibújni a beadási kötelezettség alól

Zsiros gazda: Nó Erzsók, elég nagy már a mi kis Döménk ahhoz, hogy földhaszonbérleti szerződést köttessünk vele...

Kulturfront

A VÍZITÜNDÉR

*Irta: Gömöri László**

Az ember olyan lombik, amely az erőt ügyességgé alakítja át. Az erő, a kémiai erő, amelyet az ember átalakít, az élelmiszerekben van, a paradicsomlevesben, a sertéskarajban, a túróscsuszában, ezekből lesz az ügyesség. Mint ahogy például a nyúl, amelyet az oroszlán felfal, szintén átalakul, oroszlán-hússá, meg oroszlán-vérré válik. Igy lesz a gyáva nyúlból bátor oroszlán.

Kovács Gábor, a fiatal szobrász gondolta végig mindezeket, amikor hazafelé tartott a pestkörnyéki uradalomból, de ez már jóval később volt, mert egyelőre a gazdasági udvarban várakozott, egy szekér mellett ődöngött, amelynek mélyén ott pihent alkotása: egy kőből faragott nimfaszobor.

Tiszta szerencse, hogy elcsípte ezt a munkát. Az uradalom gazdája, vagy ahogy a cselédek, meg a béresek emlegették, az öregúr nemrégiben bent járt a városban, és ott összeakadt Kovács Gábor egyik jóakarójával. Az illető szóbahozta a fiatal szobrászt, elmondta, hogy szorgalmas, törekvő, és ami a legfontosabb: tehetséges, csak hát persze ki vásárol manapság szobrot, nem olyan világot élünk. Az öregúr ki sem hagyta beszélni a jóakarót, közbevágott, pompás, mondta, nála otthon egy szökőkút áll a díszkertben, már többször is megfordult a fejében, hogy a medence szélén vagy közepén jól mutatna egy kecses szobor, valami vízitündér, nimfa, sellő, vagy ilyesféle.

Másnap üzent a szobrászért és megtárgyalta vele az ügyet.

Ugy ment minden, mint a karikacsapás. Egy hét alatt elkészült a szobor, az öregúr szekeret küldött be érte, és a táncoló vízitündér útrakelt az uradalom felé. Reggel indultak, délre már be is álltak a gazdasági udvarra, akkor a kocsis pokrócot dobott a gőzölgő lóra, maga pedig besietett az urasági lakba, és jelentette gazdájának, hogy megérkezett a nimfa.

A fiatal szobrász az urasági ház felé tekintgetett. Az öregurat leste, de csak az igáskocsis tért vissza:

— Az öregúr azt üzeni, hogy tessék várni, mert most ebédel.

Kovács Gábor megsértődött. Munkáscsaládból származott, az apja kazánkovács volt, proletár.

— Az a baj, hogy prolinak születtem — lázongott hangtalanul a fiatal szobrász. — Ha maharadzsának születtem volna, akkor az öregúr elébem sietett volna, és invitálna, hogy tiszteljem meg szerény hajlékát.

A kocsis közben kifogta a lovat és bevezette az istállóba. A szobrász is otthagyta a szekeret, járkálni kezdett az udvaron, a kapirgáló csirkéket, a porban fürdő verebeket, a hápogó kacsákat nézegette. Lassanként megenyhült a bánata, még mosoly is virult ki az arcán.

— Ha úgy vesszük, még örülhetek is, hogy prolinak születtem. Hiszen ugyanúgy verébnek, vagy csirkének is születhettem volna. És akkor most értelem nélkül élnék, csak úgy bambán bele a világba.

Az istálló felé került. Az igásló, a deres, amely kiszekerezte a vízitündért, már ropogtatta a zabot.

— Vagy például lónak is születhettem volna. Igáslónak. Az bizony keserves sors lett volna. Egy ilyen igásló reggeltől estig dolgozik, húzza az igát, és még fizetést sem kap érte. Ingyen dolgozik.

A mosoly eltűnt az arcáról. Tűnődött, töprengett.

— Persze, hogy ingyen. Igaz, a látszat az, mintha a munkájáért természetbeni fizetést élvezne: kosztot, ruhát, meg lakást. A zab: a koszt, a pokróc, amit ráterítenek, a ruha, az istálló: a lakás. Csakhogy ha helyesen nézzük a dolgot, a zab nem fizetés, hanem üzemanyag. A gőzgépet például szénnel táplálják, de azért nem lehet azt mondani, hogy a gőzgép fizetést kap, órabért, napszámot, vagy hetifizetést. A szén: üzemanyag. Ha fizetés volna, akkor idővel emelkedne, a gőzgép fizetésjavítást kapna. De nem kap. Bármeddig dolgozik is, akárhány évet tölt is egy munkahelyen, csak annyi szenet kap, mint az első napon. Se többet, se kevesebbet, pontosan annyit, amennyi az üzembentartásához szükséges. Igy van ez az igáslóval is. Üzemanyagot kap. Zabot. A kémiai erőt, amely a zabban van, fizikai erővé alakítja át. Táplálkozik, és húzza az igát.

Ráncbafutott a homloka, a szeme nyílása összeszűkült. Eszébe jutott, hogy amikor az országúton döcögtek, mit mondott a kocsis. Ez az igásló, a deres, két éve került az uradalomba. Azelőtt cirkuszló volt.

— Hohó, nézzük csak — nyugtalankodott most a szobrász —, hiszen a dolog nem is olyan egyszerű. Ez a deres, amikor cirkuszló volt, ügyeskedett is. A zabot ügyességgé alakította át. Persze, ügyesség erő nélkül nincsen. Miközben táncolt, izomerőt is fejtett ki. Erő is, meg ügyesség is volt a produkciójában. Gazdája, a cirkuszigazgató nagy pénzeket keresett vele. Hogyne! A közönség tódult a cirkuszba, látni akarta a táncoló lovat. A jegyek árában tulajdonképpen ezt fizette meg, a táncot. A deres pedig mit kapott érte, a táncért? Azért nem kapott semmit sem! Csak zabot kapott, annyit, amennyi az izomerejének üzembentartására szükséges volt, és amely egy füst alatt arra is szolgált, hogy az életét fenntartsa. Ilyen a sorsa egy cirkuszlónak! Ami ügyesség a produkciójában, azt a gazdája fölözi le. Most már végképp elpárolgott a bánata. Boldogan sóhajtott. — Milyen szerencse, hogy én embernek születtem.

Az öregúr, miután elköltötte ebédjét, lesétált a gazdasági udvarba, és megszemlélte a táncoló nimfát. Aztán az ügy anyagi oldalára tért át. Előszedte a bankjegytárcáját, és öt darab tízpengőst nyújtott át Kovács Gábornak.

A fiatal szobrászban elhűlt a vér.

— Kérem — hebegte — én művészi munkát végeztem... Kerek hét napig dolgoztam...

Az öregúr megrőkönyödött:

— Na és — kapta föl a fejét — maga ötven pengőből egy hétig nem tud megélni?!

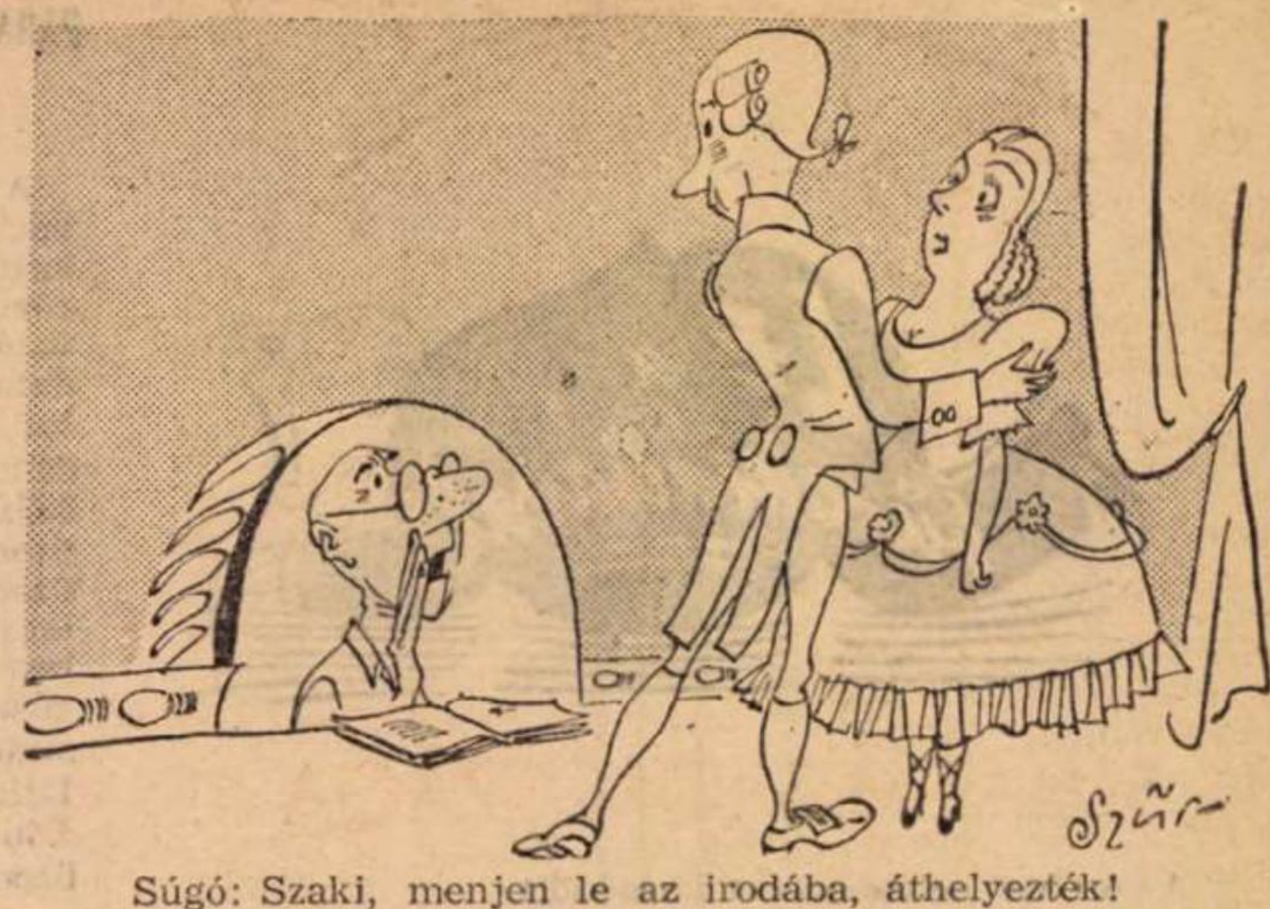
---

* Tíz évvel ezelőtt halt meg Gömöri László, a kitűnő tehetségű szatirikus író és humorista. A fasizmus utolsó éveiben Zord Tihamér álnéven írt.

A FESTŐ FELESÉGE

Üzemi színjátszóknál előfordul...

Súgó: Szaki, menjen le az irodába, áthelyezték!

A plakátragasztó legújabb tréfája

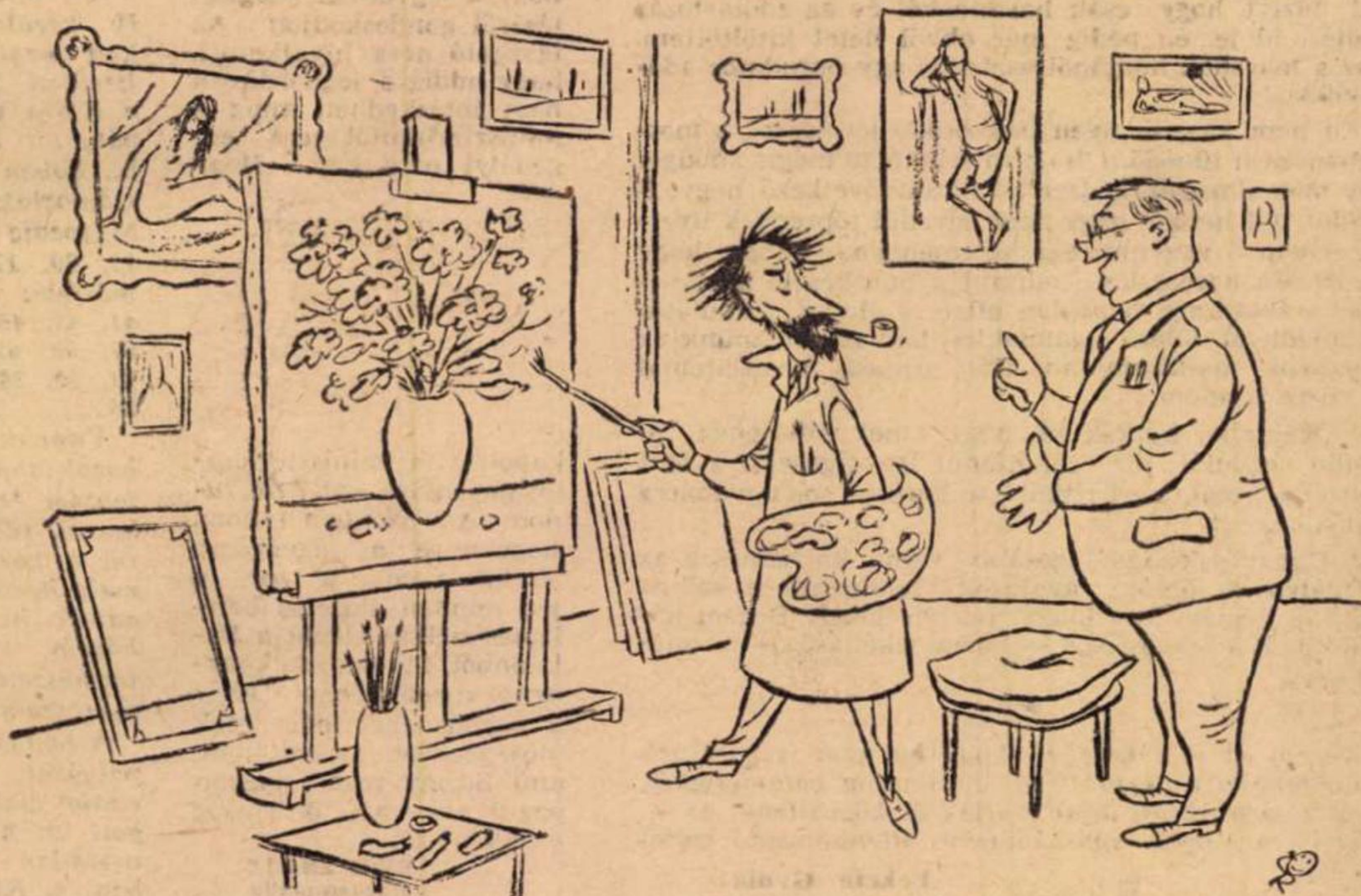
Akiknek szívesen tapsolunk

Szakáts Miklósnak, aki a Néphadsereg Színházában „A nagy műtét" című Kornejcsuk-darab főszerepét játssza.

(Edma rajza.)

Kellemes műteremlátogató

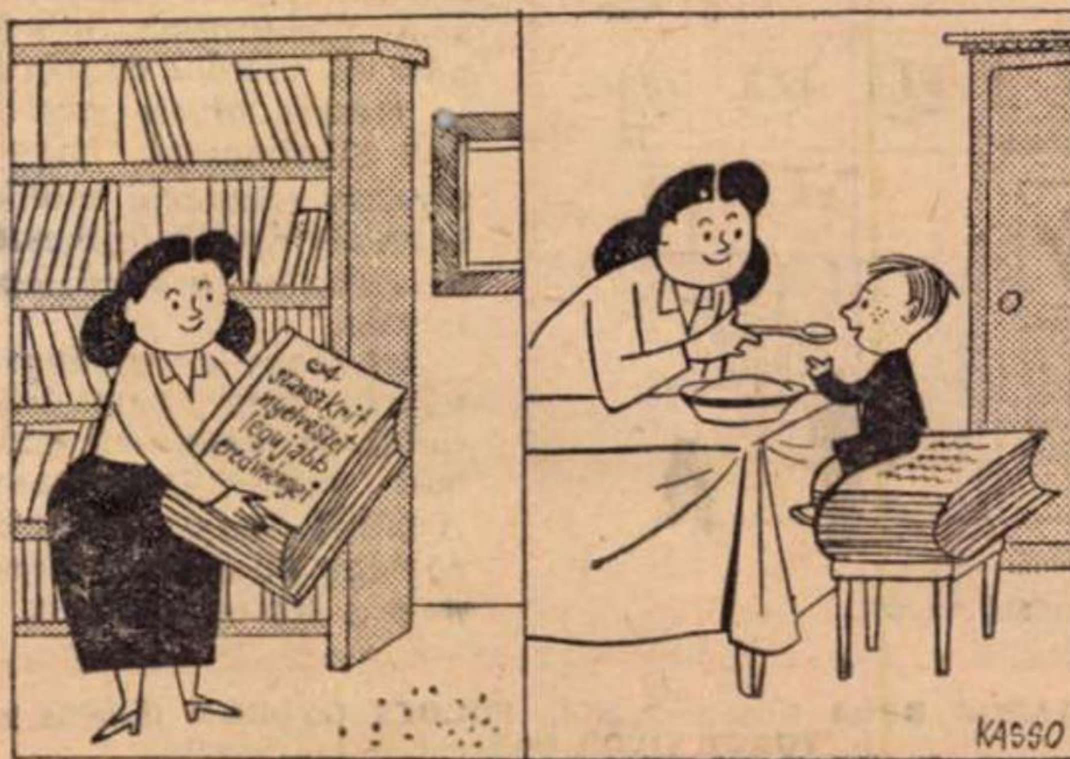

— Ragyogó a kép, mester, de nekem volt egy osztálytársam... Hát az aztán tudott festeni!

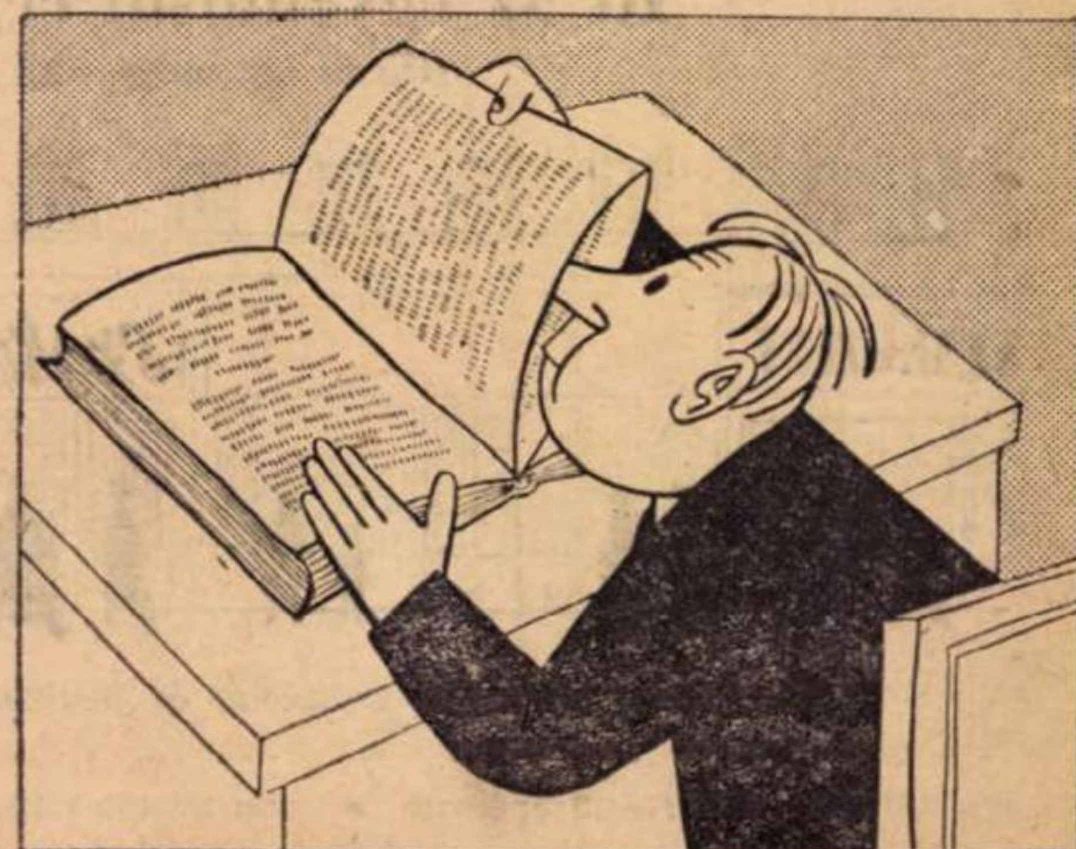
KÖNYVEK és OLVASÓK

— Hallatlan! Nincs egy rendes kölcsönvehető könyved!

— Na, ez a könyv éppen jó lesz Pistikének. Tényleg jó lett...

Aki lusta felvágni a könyvet.

SEMATIKUS BÜROKRÁCIA

A történet sematikusan kezdődött.

Hét esztendővel ezelőtt két apró gyerek mellé háztartási alkalmazottat fogadtunk. Az alkalmazott 88 napot töltött nálunk, majd szabályosan kijelentkezett. Időközben az — akkor még — OTI járulékot és illetményadót szabályosan befizettük az V. kerületi — akkor még — elöljáróságnak. Mint aki dolgát jól végezte, meggondolatlanul átköltöztünk a XI. kerületbe, ahol az — akkor még — elöljáróság rövidesen felfedezte bennünk a hajdani adóalanyt, s kezdett pénzt követelni a hajdani alkalmazottért. Fizettünk. Egy év múlva újra követelt. Újra fizettünk. Ez eddig sematikus.

Teltek-múltak az évek. Nemrégiben az V. kerületi — most már — Tanácstól rózsaszínű, de komor felszólítás érkezett: amennyiben stb., stb.... 70 forint köztartozásom eddig és eddig nem fizetem be, ingóságaimat lefoglalják, „őrizetbe veszik", és a Bizományi Áruházban kiárusítják. Ez még mindig sematikus, sablonos, nincs benne semmi újszerű, sajnos.

A sablonos folytatás az lenne, ha ilyenkor a hajdani adóalany, (vagy: gyermeke, unokája, oldalági örököse) széttárná kezeit, mondván: „De kérem, én nem őrizhetek meg minden fecnit évtizedekig!" — Ám itt életteli fordulat következik a sablonos történetben, mivel én minden fecnit megőrzök. Összeszedtem tehát az elsárgult fecniket, s diadalmasan meglobogtattam az V. kerületi Tanács pénzügyi osztályán. Egykettőre kiderült:

1. Annakidején véletlenül két számlát nyújtottak adóalanyiságomnak.

2. Annakidején a befizetett pénzt átutalták a XI. kerületnek. Most tehát vagy fizetek, vagy megkérem a XI. kerületet, hogy utalja vissza a pénzt.

Megkértem. Nem utalja vissza.

Újabb rózsaszínű, de még komorabb felszólítás érkezett. Nyersmérleget csináltam magamban: idáig befizettem a hajdani adót háromszoros összegben. Rezsiköltségem volt rá: hat fél-munkanap és tizenkét villamosjegy. Mindebből kitűnik, hogy jobban járok, ha negyedszerre is befizetem a hajdani adót, mielőtt őrizetbe veszik ingóságaimat, engem pedig folyamatba tesznek.

Beszéltem egy optimista szakmabelivel, aki váltig azzal biztatott, hogy csak harminckét év az adótartozás elévülési ideje, én pedig már ebből hetet kitöltöttem. Mi az a maradék huszonöt esztendő egy öntudatos adóalanynak.

Én nem vagyok ilyen beletörődő természet, s mostanában azon tűnődöm, hogyan tehetném mégis adóügyi téren nyugalmasabbá, szebbé a rámkövetkező negyedszázadot. Jól tudom, hogy nem egyedül töprengek ilyesmin. Sokan vagyunk egy véleményen abban, hogy könyörtelen harcot kell indítani a bürokrácia sematizmusa, a szokvány, a sablon ellen, s élettel, fordulatos cselekménnyel, jóleső izgalmakkal kell fűszereznünk az adóalanyok hétköznapjait. Két újítási javaslatomat már közre is adom:

1. Kalapból húzzák ki, hogy kinek küldjenek rózsaszínű cédulát. (Ez feltétlenül igazságosabb a fent vázolt eljárásnál, mert ritkábban kerülne sor ugyanarra az adóalanyra.)

2. Ugyancsak igazságosabb volna, ha nemcsak az esztergályosok, öntők, gyalusok felelnének a selejtmunkáért, hanem az adóügyi tisztviselők is. S nem háríthatnák át a felelősséget — harminckét évig — az adóalanyokra.

★

Kérem az illetékeseket, hogy ha nem is vezetnék be, mindenesetre fogadják el javaslataim valamelyikét, s az érte járó újítási díjat utalják át közvetlenül az V. kerületi tanácsnál nyilvántartott illetményadó számlára.

Fekete Gyula
48-as illetményadó-alany

PANASZKODIK A KÖZSÉGGAZDA

I. A járda

A badacsonytomaji Tanács a népfront-bizottság kezdeményezésére elhatározta, hogy a járdákon való sárdagasztást társadalmi munkával megszünteti. A járdák sártalanításához szükséges 60—80 köbméter anyagot rövid úton, a helyi kőbányaüzem területén évek óta lerakott és részben már begyepesedett, salakos kőzúzalékból akarták biztosítani. Ebből a kihasználatlan anyagból többezer köbméter van a bányaüzem körül. Idáig csak a

Balaton vize hordott belőle, éppen azért a Tanács úgy gondolta, hogy minden ellenszolgáltatás nélkül elviheti a járdákra szánt kőtörmeléket. Tévedett. A bányaüzem igazgatója azt mondta, hogy ehhez az Építésügyi Minisztérium írásbeli engedélye szükséges.

A tanács megírta kérelmét, és a bányaüzem mérnöke személyesen vitte fel a minisztériumba. A minisztérium azonban az engedélyt nem adta meg. Erről a községi tanácsot majd írásban is értesítik. Szóval most ott tartunk, hogy abból az anyagból, amelyikből a Balaton éveken keresztül ingyenesen elhordta a magáét, mi még pénzért sem tudunk szerezni.

II. A jég

A badacsonytomaji Tanács felhívta a keszthelyi Vendéglátóipari Vállalat keretében működő „Hableány" és „Kisfaludy Ház" vendéglők igazgatóját, hogy a jégvermek megtöltéséről gondoskodjon. Az igazgató arra hivatkozott, hogy addig a jéghordásról nem intézkedhet, amíg a minisztériumtól erre engedélyt nem kap. Hogy

kapott-e a minisztériumtól engedélyt, azt nem tudom. Azt azonban tudom, hogy mire a jégvágásra került volna a sor, a jég minden előzetes bejelentés nélkül eltűnt a Balatonból. Igy nagyon könnyen megtörténhet, hogy a jégvermeket már csak műjéggel lehet megtölteni, ami bizony nem nagyon segíti elő az önköltség csökkenését.

CSIK ENDRE
községgazda
Badacsonytomaj.

Búcsú az 54-es autóbusztól

Tavaly kezdődött.. Egy szép napon feltüntél köves utcánkon kissé kopott, javított kék ruhádban. Rád néztem, megtetszett szerény, csendes járásod, utánad vetettem magam és elértelek. E perctől kezdve éreztem, hogy menthetetlenül a tied vagyok. Reggelenként epekedve csak terád vártam. Jöttél, jöttél, legfeljebb csak tíz percet várattál magadra. De nemcsak én szerettem baléd, rajongóid tömege napról napra nőtt. Sajnos, amilyen arányban nőtt rajongóid tömege, úgy nőtt napról napra büszkeséged is. Sokszor már fél órát is várattál magadra. Szeszélyes, megbízhatatlan teremtés lettél. Vedd tudomásul, hogy felettesem nem hiszi már késéseimnél a rád való hivatkozást. Szakítsunk hát! Én szegényebb leszek egy illuzióval, te pedig szegényebb leszel egy utassal. Mert bebizonyosodott, hogy azalatt az idő alatt, amíg terád vártam, villamoson kényelmesen beérek hivatalomba. A villamoson mind több és több régi imádódat látom viszont. Az óránkra nézünk és elmosolyodunk csendes mélabúval... Emlékünkben még élsz és kívánjuk: légy jobb a jelenlegi rajongóid iránt, mint irántunk voltál.

Utolsó üdvözlet:

Juhász Zsigától, innen Kispestről, a Nagy Sándor utcából

Rejtvényfejtők, figyelem!

A rejtvényt Budapest IV. kerületében, Újpesten kell megfejteni. A IV. kerületi Tanács ugyanis a Klára utcát rejtvénypályázat céljára szemelte ki. Ebben az utcában átszámozták a házakat. Mégpedig így: 1, 92, 5, 7, 11, 80, 17, 19, 76, majd másfelé: 29, 31, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 50, 51, 55, 57, 59, 63, 36, 67, 34/a, 71, 30, 28, 77, 79, 24, 83, 85...

Vannak aztán olyan házak ahol az ez évi számozási tervet feltűnő sikerrel túlteljesítették. Erről a körülményről némely házon büszke táblák adnak hírt: ezeken két-három tábla is díszlik, természetesen mindegyik más számot jelez.

A nagyarányú rejtvénypályázat előkészületeiről eddig csak annyi szivárgott ki, hogy a pályázat osztatlan sikere érdekében, a Klára utca páros és páratlan oldalát felcserélték, majd, miután ez kevésnek látszott, megfordították az egész utca számozását. Természetesen az eredeti számokat sem távolították mindenütt el, viszont az újakat is csupán olyan mértékben alkalmazták, hogy a verseny résztvevői minden képességüket kifejthessék a szokatlan arányú agytornán.

Azt, hogy a versenyt ki nyeri, még nem lehet tudni. A vesztesek azonban már ismeretesek. Azokról van szó, akik egy-egy házszámot keresnek a Klára utcában.

Vasárnapi gáznyomás!

A kakas: Menjenek csak sétálni és ebédeljenek meg valahol... Ügy érzem, ma már nem puhulok meg.

BOSSZANTÓ,

hogy szerte az országban lelkiismeretlen légpuskások garázdálkodnak. Ezek nemcsak a hasznos madarak ezreit lövöldözik le, hanem célbaveszik az ablakokat, cégtáblákat, kutyákat, baromfiakat, sőt néha a gyanútlanul sétáló embereket is. Fiatalok járnak elől a rossz példával. Tizennégy-tizenötéves légpuskások a gyermekek kegyetlenségével, meggondolatlanul célozzák meg mindazt, amit nem szabadna megcélozniok.

Szép sport a célbalövés! Akinek kedve van hozzá, azt örömmel látják a sportegyesületek. De hasznos madarak és ablakok lövése nem sport. Az illetékes hatóságoknak meg kellene fontolnia: nem volna-e itt az ideje valahogyan szabályozni a légpuskák használatát,

Csomagoljanak jobban!

Amikor minden dolgozó arra törekszik, hogy a selejtet és az önköltséget csökkentse, feltűnő, hogy vannak olyanok is, akik hanyag munkájukkal pusztítják a már kész árut. Ez a hanyag munka jellemzi a Szeszforgalmi Vállalat egri telepének csomagolóit, mert mikor palackolt áru érkezik vasúton valamelyik kiskereskedelmi boltba, mindig van pár száz forint értékű törött áru a ládában,

Február 24-én például 4 liter finomszesz érkezett hozzánk, — törött állapotban hiányos csomagolás miatt. A veszteség 340 forint volt. Az egri vállalat az ilyen felszólalásokra azt válaszolja, hogy a szállításból eredő károkért a fuvarozási vállalat a felelős. Ez azonban nem áll helyt, mert a ládák sértetlenül érkeznek meg, azért pedig, hogy a csomagolók a palack közé nem tesznek elegendő fagyapotot, csak ők lehetnének felelősek.

BOTÁR BÉLA,
az 1. sz. áruda vezetője,
Gyöngyös és Környéke
Kisker. V.

A muzsikáért fizetni kell!

Az elmúlt évben öttagú tánczenekarunk három hónapig szórakoztatta a sajószentpéteri Vendéglátóipari Vállalat bányatelepi vendégeit. Már az előző években is játszottunk itt és olykor megesett, hogy illetményünket egy kis késéssel kaptuk meg. Most viszont már nyolc hónap óta hajszoljuk a pénzünket. Sürgetésünkre jegyzőkönyvet is felvettek a vállalat irodájában. Megígérték, hogy elintézik a fizetés ügyét. A vállalat közben új vezetőséget kapott, a mostani főkönyvelő kijelentette: ő nem foglalkozik ezzel az üggyel, mert az elődje nem adta át neki. Tehetünk mi erről?

Harmónia Tánczenekar
Komlóssy Zoltán, Sajószentpéter.

Panasz a „Balatonra"

A napokban, mikor frissen mosott és vasalt ingemet kivettem a szekrényből, nagyon elcsodálkoztam. A világoszöld színű ing anyagán apró kék foltocskák éktelenkedtek. Igy az egész ing úgy „festett", mint az ezer tó országának kicsinyített térképe.

Nem vagyok ellensége a földrajznak, de a térkép ingként való viselésétől húzódozom. Feleségem felvilágosított, hogy semmi csoda nem történt, csupán a „Balaton" nevű kékítő varázsolta a tengerszemekhez hasonló kék foltocskákat ingemre.

Mikor a történetet elmeséltem ismerőseim körében többen közölték, hogy az ágyneműjükre is kék foltocskákat pingál a „Balaton". Igy nem egyedül szapuljuk ezt a szépnevű és szépszínű folyadékot mindaddig, míg az illetékesek nem javítják meg annak minőségét.

IFJ. ROSTA SÁNDOR
Zalaszentgrót

Ludas Matyi elintézte

A diavetítő égőjével kapcsolatos cikk megjelenése után az Egyesült Izzó megkezdte a 110 voltos égők gyártását. Áruházunk műszaki osztályán és a RAVILL üzletekben az égő már kapható.

Corvin Budapesti Nagyáruház
Áruforgalmi osztály

★

Kedves Ludas! Örömmel értesítlek, hogy 420 forintos prémiumomat a gazdaságtól megkaptam.

TAKÁCS ISTVÁN
Vidámház, up. Somogyvár

★

Közbenjárásukra elkészítették a kutat. Huszonegy család nevében köszönöm a segítséget.

ZSIGMOND JÁNOSNÉ
Nagyveleg

Itt az egyenlősdi cégtábla

(Ha ez így megy tovább)

Ékszerész-, bőröndös, drogéria- és péküzlet a pesti utcán,

LUDAS MATYI. Szerkeszti a szerkesztőbizottság: GÁDOR BÉLA (főszerkesztő), FÖLDES GYÖRGY (felelős szerkesztő), GÁSPÁR ANTAL, TABI LÁSZLÓ (szerkesztő). TONCZ TIBOR (művészeti szerkesztő).
A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat Igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—283. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 221—285.
Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda V., Lapterjesztési ügyek: V., József nádor tér 1. Telefon: 183—022, 180—850.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály. — Példányszám: 405.000